

במדניה

העם מקץ שלושה חודשים

השבוע מלאו שלושה חודשים להתקוממות. הפינוע בדרום לא שינה את המצב.

הפיגוע הקטלני בכביש באר-שבע (ראה כתבה) יכול היה להסיח השבוע את תשומת-הלב מן העובדה שמלאו שלושה חודשים לאירוע ההיסטורי שזכה בשם "ההתקוממות".

ב-8 בדצמבר 1987 היה סמייטריילר ישראלי, נהוג בידי אורח כשרות צה"ל, מעורב בתאונת-דרכים ליד עזה. ארבעה ערבים קיפחו את חייהם בתאונה זו.

האווירה ברצועה היתה כבר מתוחה לפני כן כמו קפיץ, בגלל רצח נערה ערבית בידי מתנחל יהודי, שררף אחריה וירה בגבה.

התאונה התקבלה על-ידי הציבור ברצועה כמעשה-הרצח מכוון. הכל היה מוכן להתלקחות.

ההתלקחות. זו באה למחרת היום במתנה-הפליטים ג'באליה.

כמה מהרוגי-התאונה היו בני מחנה-פליטים זה, שהוא עיירת-מצוקה ענקית בת 50 אלף נפש. בתי-הספר ממוקמים, זה לצד זה, במרכז העיירה.

ב-9 בדצמבר החל אישקט בכתיב הספר, והתלמידים ערכו פעולות מחאה. כוחות-צה"ל הקיפו את בתי-הספר, והשליכו לתוכם רימוני-גזאז.

ברחבי המחנה פרצה בהלה. כאש בשדה-קוצים פשטה השמועה שהח"ילים יורדים בילדים ובילדות. אמהות מכל המחנה החלו נוהרות אל המרכז, כדי להגן על ילדיהן.

כך נוצר מצב הרהי-אסון: באמצע הילדים הנצורים, מסביבם החיילים, ומסביבם אלה המון גדל והולך של נשים ותושבים אחרים, אחוזי התרגשות. במצב זה איבד מפקד מקומי את עשתונותו, ופתח באש חיה. היו קורבנות-נפש. זה היה הניצוץ שהדליק את התבערה.

חלום באספמיה. מן הסתם היתה ההתקוממות פורצת גם בלי אירוע זה, אולי כמה ימים לאחר מכן. תהליך שנמשך 20 שנה הגיע לנקודה הקריטית (ראה הנוון). מאורעות ה-9 בדצמבר היו רק הקש האגרתי ששבר את גב הגמל.

מאז יצרה ההתקוממות עובדות בלתי-הפיכות. היא שינתה לחלוטין את המצב הבינלאומי והלאומי. הש"יפה להחזרת השקט על כנו, ולהחזיר את המצב כפי שהיה קודם לכן, אינה אלא חלום באספמיה.

בין שאר התוצאות שהפכו עובדות-קבע:

● הבעייה הפלסטינית, שהיתה כמעט נשכחת, חזרה למרכז העניין הבינלאומי.

● דעת-הקהל העולמית החלה משתנה באופן מכריע, לדעת ישראל ולטובת הפלסטינים.

● אש"ף נשאר המנהיגות היחידה בשטחים הכבושים. השפעת "המ"תונים", "המכובדים" והפרו-ירדנים ירדה לאפס. "אגודות-הכפרים" נעלמו כלא היו.

● האגדה של איחוד-ירושלים התנפצה, וירושלים המיוחדת הפכה בירת השטחים הכבושים.

● המיעוט הפלסטיני בישראל עצי-מה הפגין את ויקתו לשאר חלקי העם הפלסטיני.

● בישראל עצמה השתנו כל הנורמות, החל בהתנהגות צה"ל וכלה בחופשי-העיתונות.

לידה המגף הלבן של נוסעת אחרת. הנוסעות באוטובוס ניסו לדבר אל החוטפים בערבית, וסיפרו כי תחילה התייחסו אליהן החוטפים בצורה יפה.

ניצולה המומה אחת מנוסעות האוטובוס יושבת על הארץ, שעה קלה אחרי שיחרורה, כשהיא עדיין המומה.

לישראלים כטרוריסטים ש"ל. בעיני הפלסטינים הם נר-איום כגוי-ברורים לאומיים, שחדרו לארץ-אוייב במשימת-התאבדות נועזת.

המפגינים כשטחים הכבושים לא זה כלבד שלא יגנו את הפיגוע, אלא להיפך, ישאבו ממנו עידוד.

עצם ההחלטה של אש"ף ושל המפגינים עצמם שלא להשיג תמורה בנשק חם תלויה על חוט דק מאוד. ההסכמה הלאומית מסביב להחלטה זו עלולה להיות פוצץ בכל רגע, אם ההרג וההכאה בשטחים יעברו גבול מסויים, שאיש אינו יודע מהו.

● הליכוד ואש"ף

ברגע זה אין נראית באופק שום הפסקה של מעגל-האלימות. בישראל נטושה מערכה פוליטית סוערת סביב השאלה אם לשאת ולתת עם המלך חוסיין לפי תוכנית שולץ. אף אחת משתי המיפלגות הגדולות אף אינה מעלה על דעתה שצריכים לדבר עם המנהיגות הפלסטינית.

אחד הפסוקים התמוהים הושמע השבוע על-ידי אייר צבן, שפנה בכנסת באורח דרמאטי אל אש"ף ותבע ממנו להפסיק את הפיגועים, כל עוד נמשכים המהלכים המדיניים למען השלום.

מכחינת הפלסטינים, אין שום מהלכים למען השלום. יש רק מהלכים נגדם. הם רואים חשיבות רבה בסיכול המהלכים האלה.

מבחינה זו, נוצר אינטרס משותף בין האוייבים: הליכוד ואש"ף. שניהם מעוניינים בהיכוסל התוכנית של שולץ, בגי-לל סיבות הסובבות.

מי שמתעלם משאיפות הפלסטינים, מוזמן את הסלמת האלימות. היא עלר לה לפרוץ בכל רגע גם מן הנורמה החמורה שנקבעה בחודשים האחרונים, ולהגיע למרחק-דמים שיעבור על כל מה שקרה בארץ מאז 1948.

כדי לשים קץ לאלימות, יש צורך לדבר עם האוייב.

האוייב מיוצג על-ידי אש"ף, כשם שישראל מיוצגת על-ידי ממשלתה.

כל עוד מתעלמת ממשלת ישראל, יחד עם ממשלת אר-צות-הברית, מן העובדה שהי-שומה הזאת, לא יהיה תהי-ליך-שלום.

לוסיה המתמדרת בשטחים הכבושים. כעזה, ברמאללה ובסכם הצטבר במשך שלושת חודשי ההתקוממות זעם עצום, ההופך בהדרגה לשינאה תהר-מית.

בשלושה חודשים אלה נהרגו יותר מ-80 פלסטינים, בערך שלא נהרג אף חייל ישראלי אחד. ההרג נמשך עתה בקצב של הרוג אחד או שניים ביום, והדבר הפך בישראל ליריעה שיוגרתית, שאינה מעוררת עוד שום התרגשות, גם כשהוא מלווה בתירוצים מגוחכים.

לפי היווח של מישלחת רפואית בינלאומית, נפצעו בתקופה זו יותר מ-2500 פלסטינים באופן קשה, רובם על-ידי שכירי-עצמות יומוה. הרופאים הסבירו, על פי צילומי-הרטגן, איך

האנשים האחרים באותו מעמד אינם ניתנים לזיהוי. קבלת ההחלטה להסתער על האוטובוס היתה קשה, בגלל הסיכון לנוסעים, העלולים תמיד ליפול קורבן לכדורי המסתערים במהלך הקרב עם החוטפים.

האלופים ראשי צה"ל משקיפים על זירת האירוע. מימין שוכב אלוף פיקוד-הדרום, איציק מרדכי. משמאל עומדים, שקועים בשיחה, הרמטכ"ל דן שמרון וסגנו, אהוד ברק.